

Кешелекле, мәрхәмәтле, сабыр булу, кешеләргә авыр чакларда ярдәмгә килү - һәркемгә дә кирәк сыйфатлардыр, минемчә. Шулай ук, туган кешеләк, хезмәт соючәнлек кешенен кешелеклеләгән дә, дәрәжәсен дә арттыра. Олы буын кешеләре белән горурланырга гына кала, чонки алар авырган чакта да, туган кешеләк генә табигатьнен койсезлегенә юрый. Язмамнын сәбәбе дә нәкъ шундый кеше белән таныштыру. Ул Раисә Мәзит кызы Манюрова – Кочкурово районы Татар Үмәзе авылында гомер итүче тырыш хезмәткәр һәм сигез бала тәрбияләгән Ана.

Тормышында нәрсәләр генә булып үткәнгән язма героеның. Ул:

- 1942 елда мина ун яшь иде, апамнын баласын карарга Мәскәүгә киттем. Ә Муртазаны, булачак иремне, Боек Ватан сугышы тәмамлангач, армиягә хезмәткә алдылар. Аннан кайткач, каенсенелем мине ана бик тә мактагач, минем артымнан Мәскәүгә килеп алды. Шулай туган Татар Үмәземә кайттым. Бу 1952 ел иде. Шу ул елны Муртаза белән Раисәнән гаилә бәйрәме – туйлары үтә. Бергә яшәвенен икенче елында яшь гаилә үз йортларын този. Аннары шу ул йортта, мөһәббәт эчендә сигез бала – Румия, Роза, Фатыйма, Нуржихан, Халидә, Сания, Рифкат, Рашид туа. Алар тиешле тәрбия алып үсәләр. Әти-әниләре, балаларын кирәк-ярәк белән тәмин итү очен, зур хужалык белән яши: авылда топ ашатучы – сыерлары булган, егермегә кадәр сарык асраганнар, каз – үрдәк – тавыклар үрчәткәннәр. Шулай балаларын үстергәннәр, белем биргәннәр. Тик Раисә Мәзит кызынын жаны тыныч түгел, кайгысы картайта аны: «Тышта 1970 ел иде. Олы кызым, Румиямнен Саранскта укыган чагы. Фажиғәле рәвештә вафат булганда ана бит унсигез генә яшь иде, - дип йорәге озгәленеп искә ала Раисә Мязитовна. – Бик авыр булды кичерүләре. Ә 2013 елда тормыш иптәшем, гомере бие туган авылыбыздагы «Красная заря» колхозында механизатор булып эшләгән Муртаза Мәзит улы, бакыйлыкка күчте. Анын белән икән 61 ел дус һәм бәхетле гомер иттек бит».

Әйе, жир йозенә кеше хезмәт итәргә килә. Кешене кеше итүче дә, яшәвенә мөһәббәт, коч бирүче дә хезмәт. һөнәри тырышлык, тәҗрибәдән башка унышларга ирешү дә мөмкин түгел. Тик торырга яратмаган Раисә Мязитовна гомер бие шәхси эшмәкәр булып хезмәт итә. Эштән берәз вакыты бушаганда, Раисә апа балаларына торле киёмнәр бәйли, күлмәк-фартуклар тегә; бер лоскут материал да тикмәгә ятмый. Анын һәр кул эше бер-берсенә ошамаган: үзәнчә фасон, үзәнчә бизәк ясап матурлый торган була. Балаларына, оныклары белән бергә, күршеләренә, дусларына, туганнарына бүләк итеп биреп жибәрә кул эшләрен Мәзит кызы Раисә.

Бүген шулай донья бара. Бер-бер артлы балалар үсеп ояларыннан очып китә. Алар

Мәскәүдә үз гаиләләре белән матур гына яшиләр. Раисә апа Манюрова яшерми: балаларын тәрбияләп үстерү жинел булмаган, әмма тормыш иптәше белән бергә, аларга тиешле тәрбия һәм белем биреп кеше итә алулары йорәгенә тынычлык урнаштыра. Юкка гына әйтмиләр: ана бәхете - балаларында. Бүген уника оныгы, унбиш оныкчыгы (правнук) унышларына шатлана язма герообыз, алар – яшәвенен мөгънәсе, шатлыгы һәм горурлыгы. Раисә апанын оендә рәхәт һәм ул бик тә кунакчыл. Язма герообызнын олешенә бәхет тә, авыктыклар да житәрлек тошкән. Раисә Мәзит кызы Манюрова Боек Ватан сугышынын миһнәтле балачагын халкы белән бергә үткәрә, анда югалткан туганнары кайгысын кичерә, конә-төнә эшли, әмма язмышны тиешенчә кабул итә; сынмый, сыгылмый, сигез бала асраган батыр Ана булып яши белә. Ул бәхетле, чонки картлыгын туганнары, дуслары хормәтендә каршылый һәм барчасына изге теләктә ул: һәрвакыт исән-имин булып, алдагы коннәрендә шатлык, унышлар һәм рәхәт тормыш кына котсен аларны.

Наилә Насырова